

Sáfrány
Imre
szovegrajza

Sportnovella

Gál László

ELŐJÁTÉK A SZÉKEN

A kis széken ült, a kifordítható kis széken, a szorító sarkában. Valamit duruzsolt az edző fülébe, hallotta is, nem is, csak bólogatott. Zsivajgott a közönség, ebből is hallott valamit. Arra gondolt, arra a Petőfi versre, hogy még nyílnak a kertben a kerti virágok, hogy azt nem skandálva kell elmondani, ezt sokszor mondta a tanító, hogy csak úgy egyszerűen, mintha beszélgetne. Ez egy számárság, gondolta, mit akarok én itt ezen a széken, mikor még zöldell a nyárfa az ablak előtt, különben ez is számárság, hol van még az ősz, hiszen tavasz van.

Akkor áttekintett a túlsó sarokba, ott is ült egy fiatalember, fekete trikóban és a lábain remegtek az izmok. Szimpatikus fiatalember, gondolta, rövidesen szétverem az orrát a fülét is dagadra verem, de különben nagyon kedves tekintetű fiú, neki is duruzsolnak valamit a fülébe, de azt biztosan nem tudja, hogy a kerti virágokat nem szabad skandálni, ami nagyon

nehéz, az ember füle mindig belebotlik az ütemekbe. És jó volna most ki-menni a Dunára, beleülni a csónakba, de éppen jön a fehérnadrágos és az ökleimet tapogatja, van-e benne ólom vagy ilyesmi, mert az disznóság, de már csináltak ilyesmit, persze Amerikában.

Paterson egy kitűnő boxoló, azt hiszem, most ő a világbajnok. Hát igen, az a Paterson milliókát keres, dollárokból méghozzá, annak van értelme, meg annak is, amit anyám mondott, hogy töröld meg az orrod, kisfiam, egy jólnevelt kisfiú nem szipákol és kezét csókol a néninek. A néni undok szipirtó volt, jaj, de kedves kisfiú, mondta nekem, csupa cukor. Vajon mi-féle cukorra gondolt az öregasszony? Ha nekem dollármillióim lennének, mint a Patersonnak, vennék egy cukorhegyet az öregasszonynak, bár a cukorral is bajok vannak mostanában, Amerika esetleg nem veszi át a kubai cukortermést, na persze, ott nem nagyon szeretik a forradalmat, ott a Suggest szeretik, az is egy ökölvívó, nahát annak éppen cukrot jelent a beceneve, ötször volt világbajnok, de az adót nem bírta kifizetni mégsem, ráverik az adót a szegény boxolóra, rettenetes.

Igen, igen, hallom, jobbkezes lengő, azután bele a plexusába, az gyomor-szájat jelent, a plexus, akkor összeesik, mint egy rongy. Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat, ott ül szemben a felebarátom, neki is azt duruzsolja a fülébe az a muki, hogy jobbkezes lengő, aztán bele a plexusomba, akkor én leszek rongy, de az a majom azt sem tudja, hogy a rongyot is szeretni kell, mint tenmagunkat. Ehe! a gong megszólalt, ugorjunk!

I. MENET

Most előbb összecsókolóznak a kesztyűink, mert mi szeretjük egymást és ez egy férfias sport és mi csókolózunk, bár ami azt illeti, a Mancit szívesebben csókolnám, jobbkezes lengő, aztán bele az ágyba, csak úgy kesztyű nélkül. Jó vicc, de ez a marha, ez nem tudja, hogy én most viccelődök, ez azt sem tudja, hogy még nyílnak a völgyben a kerti virágok, szép kerti virágok és nem szabad skandálni őket. Csúnya orra van a fiúnak és dagadt szája, persze a gumitól, ami a szájában van. Ejnye, ez nem sikerült, ez a lengő, kihajolt a pasi, nem szereti a lengedezést. Jó volna milliót kapni a mérkőzésért, mint a Paterson, de én amatőr vagyok, ötezer dinárt is nehezen ad a Kovács, azt mondja, üres a kassza. Nézd csak, hiszen ez üt, ez a marha, miért üt ez a marha? Hát nem tudja, hogy szeretni kell a rongyot, mint tenmagunkat? És már liheg, hallom a lihegését, de lehet, hogy én lihegek, azt hallom. A hajnali szellő is lengedez, az jó volna most, egy kis hajnali szellő, ami kifeszíti a vitorlákat és a csónak suhan a vízen. Ha megkapom az ötezeret, Mancit elviszem az Adriába, ott most jó a zene, hetyegünk egy kicsit, a rokenrolt még nem tudom jól, de azt nem is kell tudni, ugrál egy kicsit az ember és rángatja a nőt, az egy amerikai tánc és Amerikában nőuralom van, csak táncközben szabad rángatni őket, meg odavágni egy olyan csattanókat... Nono! ez a hülye azt hiszi, hogy Amerikában vagyunk és én vagyok a nője! Brek! Brek!... de miért brekeg ez a fehérnadrágos? Hja, persze, hogy ne ölelkezzünk, ez nem a Mancit, azt akarja mondani, de mi köze neki ahhoz, ha én a Mancit ölelem? Hopp, ez sikerült, ez a horog, majd adok én neked a Mancit ölelgetni, te disznó! Szép horog volt, szuszog a legény a múltkor egy kilós pontyot fogtam svéd acélhoroggal, az is szuszogott, a ponty, hát igen, az sport a horgászás, a hal nem üt vissza, ez meg itt ütni akar... hát sose lesz vége ennek a hárompercnek? Na, végre!

I. SZUNET

Most én nem ülök le a székre, hadd lássa odaát a fiú, hogy bírom még, hogy tíz menetet is kitartok, nekem mindegy, de ez a hülye edző, ez igazán alámnyomhatná már a széket és milyen lassan lengeti azt a vacak törülközőt, a hajnali szellő alig lengedez, a vitorlák nem feszülnek, na mindegy, a horog mégis sikerült, nyílnak már a kertben... nem a kertben nyílnak, a völgyben nyílnak. Igen hallom, hogy ne engedjem közel magamhoz, hallom, hallom, de mit csináljak, ha ő közeledni akar, ő egy közeledő, egy barát, aki szeret engem és le akar ütni a disznó! Jó kis pihenő, elüldögélnék itt egy kicsit, az ember ne siessen, a halál ugyanis utoléri, most egy jó könyv a kézben, egy jó cigaretta a szájban, az ember inkább írójegyen, mint ökölvívó, bár az a Hemingway, róla azt mondják... Mi az? Már megint a gong? Hát megbolondultak ezek? No jó, megyek és agyonütöm!

II. MENET

Tulajdonképpen papnak mehettem volna, az szép pálya, az ember csak felmegy a szószékre és nem üti meg senki, az vallásgyalázás volna, ha a papot megütik, az szent ember a pap, nem mint ez a vadállat, aki megint itt előttem ugrándozik és milyen ronda, vastag orra van, istenem milyen ronda orra, ha én ezt szétverhetném, ó! add meg nekünk a mindennapi orrunkat, amit szétverhetünk... De miért céloz ez a vadállat éppen az orrom felé? Hát nem tudja, hogy én élvezem a virágillatot, a Mancsi friss kölnivizét, meg az akáccillatot is szeretem, hej,! mennyi pampuskát ettem gyerekkoromban, mert mi úgy hívtuk az akácvirágot: pampuska. És ez az őrült itt szét akarja verni bennem a virágillatot, a kölnivizet, a pampuskát? Undok pofája van, akár a jaguárnak... Mi volna, ha most azt mondanám neki: kedves jaguár, hát van ennek az egésznek értelme? Fogjunk kezét, öleljük meg egymást, olyan rövid az élet és most... hát most belevertem, az istenit neki, ezt megemlegeti, majd adok én neked jaguárt, te piszok, hogy csak úgy sértegessem engem, aki tenmagad vagyok a virágos völgyben és aki szeretlek téged és most folyik az a csúf véred a szemed fölött, csupa vér az arcod, te jaguár, igen, tudom, én most itt állok a sarokban és várjuk az orvost, hogy megnézze, bírja-e folytatni az az őrült. Hát persze, hogy nem bírja, ne is nézze, doktor úr, látja, folyik a vére, a pasi kész, mit néz rajta, világos dolog, bíró úr fütyüljön már azzal a fehér nadrágjával... milyen jóságos tekintete van ennek az orvosnak, csak nézze doktor azzal a jóságos tekintetével és ne engedje, hogy hulljon a drága vér, hát nem emlékszik már a világháborúra, Hirosimára, Nagaszakira? Az a szegény fiú, azzal a vérző arcával, hiszen édesanyja van neki, doktor úr, aki imádkozik érte, biztosan fehér haja van az édesanyjának és jóságos apjának megremeg a bajusza, amikor a fiára gondol, akinek egyre hull a drága vére.. Mi?! Hogy folytathatjuk? Hogy harc képes? Hát ez kell magának, doktor, harc? Szadista disznó ez, nem orvos! És akkor mit várjon tőle, ettől a szadista disznótól, az emberiség? Hát akkor agyonverem ezt a piszkos banditát, én nem bánom, de az öné a felelősség, doktor, és az öné, bíró úr, a fehér nadrágban, én ártatlan vagyok, ich bin unschuldig, hol is hallottam? Talán a moziban, a Mancival ültem, nem nagyon figyeltem a vászonra, a Mancsi keze a kezemben volt és valaki ordított, hogy unschuldig és a Mancsi is ártatlan, mi ketten ártatlanok vagyunk, csak ez a gyilkos, ez rohan felém, ez ölni akar, látom a tekintetén, és az a gong, mi van a gonggal, ez nem három perc, ez három esztendő... jaj!...

II. SZUNET

Legyezzen már, legyezzen már, az istenit magának, gyorsabban hajtsa azt a kendőt, ki vagyok, mint a liba... mint az idei liba hátulja, salátával, azt fogunk enni a Mancival, ha túléltem... igen, igen... nem vigyázok az egyenesre, tudom, majd vigyázni fogok, tanár úr kérem, az iskolában is voltam vigyázó, én tudom, mi az, a bal egyenesre vigyázni, az a bal egyenes rosszul viselkedett, tanár úr, azt mondta, hogy én egy spicli vagyok, ha felírom, milyen rövid ez az egy perc, csak szemrebbenés és az egész élet rövid és nekem három gyereket kell felnevelnem a Mancival, majd ha lesznek, hát maguknak semmi az emberélet? Itt ül egy emberélet a széken, egy percig ül a széken, mert csak egy perc a pihenő és már indult a vonat... Verbász, Topolya, Szubotica felé... tessék beszállni... Szubotica felett most tavaszi szellő lengedez, óriási törülközővel lengeti a Pataki László, aki egy nagy színész... igen, hallom, áperkát, majd adok neki egy áperkát, vajon hogy mondják az anglok az áprekátot, biztos rossz a kiejtésem, de azt a dögöt még kiejtem a szorítóból és egy svájci órát is veszek, azok pontosak a svájci órák, az enyémen egy óra hosszat tart majd a perces pihenő... na jó, megyek már...

III. MENET

Ennek a marhának vérben úszik a szeme, ez nem egy sportember, ez egy mézárós, ez engem meg akar ütni, nézd csak! nézd csak!... hát nem látja, hogy itt ember van előtte, egy ember akinek vágyai vannak és álmai vannak és aki meg akarja hódítani a világúrt, ott nem ütik egymást, a világúrnban, ott két majom ül a rakétában, most kihajoltam, ez jó volt, pedig kihajolni veszélyes, ez rajta van minden ablakon... De miért ordít a tömeg? Hiszen ez vért akar látni ez a tömeg, ez azt akarja, hogy ez a hentes engem leüssön és én lehulljak az őszi avaron... ezt az Ady írta, vajon tudja-e ez az ökör, hogy ki volt Ady? Kedves barátom, sorstársam, én szeretlek téged és menjünk Adyt olvasni és ne hulljunk le az őszi avaron és neked adom az ötezet és neked adom Mancit, mert adjatok abból, amit az úr adott és én tulajdonképpen mindig pacifista voltam, de most belédvágok, te örült, én most a gyomrodba ugrok és kitépem a beledet... Igenis... ez a fehérad-tulajdonképpen mindig pacifista voltam, de most belédvágok, te örült, én igazán nem akartam, én egy ilyen ugrabugra vagyok, a mama is mondta, kislfiám ne ugrálj, szegényember fiának nincs ugrálnivalója... Hát ezt nem láttad? Most nem lép közbe? Hiszen ez üt engem, ez a barom, ez a fejemet üti, én megsántulok, bíró úr, esküszöm, hazudik a közmondás, ha nekem a fejemet ütik, én megsántulok... Ez nem sport, mama, igazad van, a sakk egy sport... én ezentúl csak sakkozni fogok és dobostortát eszem a cukrászdában, az is egy sport, a dobostorta... De most!... most megkaptad, disznó... most hátrálsz, ugye? Istennél a kegyelem és én leugrok veled a bástyafokról, mint a Dugonics Titusz, és letépem a lófarkat a fejedről és a Mancinak is megmondom, hogy csináltasson a fodrásszal valami más frizurát, a lófarkot én letéptem a belgrádi vár fokáról és most fehéradrágban leng a bíró a bástyafokon és lent csókolóznak a törökök, a szerbek és magyarok és mi nem akarunk háborút többé, csak ezt a dögöt tudnám agyonverni előbb, ez megint üt, ez a dög, ez az én gyomromat üti, hát én sose egvek többé borjúpörköltet, galuskával és zöldsalátával? Most... most... ebbe beletetem apait, anyait... szegény apám, dehogyis szültél volna a világra, ha ezt tudtad volna... persze, nem is apám szült, az anyám volt az apám, mert ak-

kor még nem volt egyenjogúság... de hát még mindig nincs vége? Bíró úr, bíró úr! Vége van a világháborúnak, már 45-ben vége volt a világháborúnak, hát maga nem olvas újságot? Olvasson újságot, bíró úr, a betű öl, butít, nyomorba dönt... vagy az alkohol?... azt ne olvasson, bíró úr, alkoholt ne olvasson... már azt sem tudom, hogy fiú vagyok-e vagy lány. Bíró úr, én egy kislány vagyok, tehát nem látja a copfomat? Az nem szép, hogy egy kislányt ütnek, akinek copfja van, az a kínai, mert a mandzsuk elrendelték a kommunákat... Hát ez kirepült, ez berepült! Lefeküdt a pasi!

ÉS UTÁNA

— Na, apafej, ugye, jó voltam? Igazán hatot is adhatnátok... Manci! Manci!... Na, mit szólsz a tatához? Tud a tata, mi?

